

Spoznavajmo zanimive trajnice

Konjska griva (*Eupatorium*)

Konjske grive so nekoliko zapostavljena trajnica sončnih in deloma senčnih leg, ki nas razveseljuje s pozno poletnim cvetenjem. Večinoma so velike, razkošne trajnice, ki jih v naravi velikokrat opazimo ob cestah v družbi zlate rozge (*Solidago*). V vrtovih teh divjih vrst ne gojimo, saj so vrtnarji vzgajali njihove žlahtnejše potomce, ki so manj robustni po rasti in lepšega videza.

Konjske grive rastejo skoraj v vsaki zemlji, čeprav jim najbolj ustrezajo vlažna, vendar odcedna tla. Imajo močno šopasto razrast. Listi so srčasti ali jajčasti, ponavadi nazobčani po robovih. Posamezen cvet je majhen, vendar so združeni v koškasta socvetja, ki privabljajo čebele in metulje. Slednjim so še posebej ljubi, saj velikokrat na socvetjih opazimo več različnih vrst metuljev. Cvetijo od avgusta, nekatere vrste do novembra. Jeseni se iz cvetov razvijajo zanimiva puhasta semena. Nekatere vrste so samosevne, zato je priporočljivo, da odcvetele cvetove porožemo, preden se iz njih razvije seme. Pri visoko rastočih vrstah, ki zrastejo tudi do 200 cm, lahko njihovo višino nekoliko omejimo. Pozno spomladi šope močno postrizemo – na polovico takratne višine – in razredčimo. Tako bodo v končnem zrasli nižje.

V vrtovih gojimo predvsem dve vrsti oziroma sorti. *E. maculatum* 'Atropurpureum' je visoke rasti, saj zraste do 200 cm v višino in do 60 cm v širino. Razraste se v močan šop. Stebla so rdečkasta in nosijo svetlo zelene nazobčane, po vaniliji dišeče liste. Cveti od julija do septembra. Cvetovi v koškastih socvetjih so rožnati do temno rdeči. *E. rugosum* 'Chocolate', bela konjska griva, zraste nižje – do 100 cm v višino in do 40 cm v širino. Odlikuje se po vijolično rdečih listih in steblih ter belih cvetovih septembra in oktobra. Da bi listi ohranili lepo barvo, je priporočljivo, da ga sadimo na nekoliko senčne lege in v dovolj vlažna tla.

Visoko rastoče vrste konjskih griv sadimo bolj v ozadje cvetličnih gred, v družbo okrasnih trav, strašnice, jesenskih aster, preobjed, trajnih sončnic in dresni. So

ene izmed tistih, ki jih sadimo šele v zadnjih desetletjih. Imajo naraven, nekoliko divji izgled, zato jih sadimo zlasti v tako imenovane naravne vrtove ali na večje površine, kjer postajajo zaradi svoje pojavnosti vedno bolj priljubljena trajnica. Posebno zanimivi so tudi v obvodnih motivih.

Ligularija (*Ligularia*)

Ligularija je mogočna strukturna trajnica za mokra in vlažna rastišča. Odlikuje se po velikih listih, lepi rasti in opaznih cvetovih sredi poletja.

V vrtovih ligularije uspevajo na sončnih in polsenčnih legah, kjer so tla zadosti vlažna ali mokra. Lepo uspevajo tudi na rastiščih, ki so od časa do časa poplavljeni. V vročih poletnih dneh se rado zgodijo, da listi zaradi pomanjkanja vlage v tleh ovenijo in se povesijo, vendar se zvečer spet dvignejo. V vrtovih gojimo več različnih vrst. Vsem so skupni veliki, lepo oblikovani listi. Ti zelo teknejo tudi polžem, na kar moramo biti pozorni predvsem spomladi, ko začnejo rastline odganjati.

L. dentata 'Desdemona' je gručasta trajnica, ki zraste do 120 cm v višino in do 60 cm v širino. Ima temno zelene, srčaste, dolgopecljate in usnjate liste, ki so po spodnji strani rdečkasto rjavi, kar jim daje še poseben čar. Na vrhu cvetnih stebel se v drugi polovici poletja razcvetajo veliki, živo oranžni cvetni koški, ki sestavljajo klobčaste skupine. Med vsemi ligularijami so pri tej listi najbolj opazni. Izvira iz mokrih gorskih travnikov Burme, Kitajske in Japonske. *L. przewalski* je gručasto rastoča trajnica. Ima skoraj črna stebela, ki se dvigujejo iz šopa listov. Listi so temno zeleni, okrogli in globoko prstasto narezani. Cveti sredi poletja. Drobnji rumeni cvetovi tvorijo pokončna socvetja, ki so nameščena vzdolž črnega stebela

▲ Socvetja konjske grive privabljajo zanimive metulje in čebele.

Eupatorium rugosum 'Chocolate', bela konjska griva, zraste nižje. Odlikuje se po vijolično rdečih listih in steblih ter belih cvetovih septembra in oktobra.

Trajnice
Strgar

Suhadolčanova 6
1231 Ljubljana Črnuče
Slovenija
Tel: (01) 561 20 89
<http://www.trajnice-strgar.si>
Trajnice pošiljamo tudi po pošti.

▲ *Eupatorium maculatum* 'Atropurpureum' je visoka trajnica, ki jo sadimo v družbo dresni – na fotografiji v ospredju zlate rozge, visokih rudbekij in okrasnih trav.

Lychnis coronaria, dlakava lučca, je po barvi cvetov in listov v svetu trajnic edinstvena. Ima namreč rdeče rožnate oziroma cvetove magenta barve ter sive, skoraj bele liste in stebila. Je od nekdanj priljubljena trajnica, ki so jo poznali že naši predniki. Zaradi srebrnih listov so jo velikokrat sadili na grede z vrtnicami.

▲ Ligularija je mogočna strukturna trajnica za mokra in vlažna rastišča. Odlikuje se po velikih listih, lepi rasti ter opaznih cvetovih sredi poletja.

in so lahko dolga tudi do 50 cm. Zraste do 180 cm v višino in do 70 cm v širino. V naravi raste na travnatih gričih Kitajske. *L. stenocephala*, ozkoklasa ligularija, se odlikuje po škrbinastih okroglih zelenih listih. Cvetovi pri tej vrsti so rumeni in so nameščeni na koncu stebel v koškastih socvetjih. Stebla so temna, zato cvetovi pridejo lepo do izraza. Cveti julija in avgusta. Zraste do 150 cm v višino in do 60 cm v širino. Raste na mokrih travnikih Kitajske, Tajvana in Japonske. Ligularije so velike rastline, ki zahtevajo veliko prostora. Skupaj z rodgersijami in vrtnimi kresnicami so tipične rastline za mokre in vlažne predele ter predvsem za večje vrtove. Lepo se ujemajo tudi z maslenicami.

Lučca (*Lychnis*)

Lučce so nezahtevne trajnice s cvetovi izjemno živih barv. Lepo dopolnjujejo poletno cvetenje trajnic. Nekatere vrste so rasle so že v vrtovih naših babic.

Ime izhaja iz grške besede *lychnos* (svetilka, luč) in se nanaša na ognjene barve cvetov.

Najlepše uspevajo na soncu ali v rahli senci v vseh vrstah odcednih vrtnih tal. Pokončna, ponavadi razvejana stebila nosijo enostavne, dlakave liste. Cvetovi se odpirajo na koncu stebel. Lahko so sestavljeni v socvetja. Sprotno odstranjevanje